

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Telegramulu

„GAZETEI TRANSILVANIEI“.

Alb'a Iulia 26 Maiu 9 ore, primitu nu-mai? in 28 Maiu la 9 ore:

„Clubulu nationale din giurulu Albei Iuliei in conferinti'a de astadi, nu recunoste conferinti'a dela Sibiu de generala, nici conclusele ei obligatorie, doresce conferinti'a generala nationale conchiamata de metropolitii inainte de alegeri, la Alb'a Iulia.

Mezei.“

Propunerea

dlui adv. Arone Densusianu in sied. comit. distr. Fagarasiu din 22 Maiu primita si espedita minist. r. ung. de interne.

„Domniloru! Amu admiratu form'a, se admiramu ore acum cuprinsulu acestui ordinu? Se dicemu ca ne a surprinsu?

Le amu pote face dloru! amendoue de odata, deca temporele, in care traimu, n'ar cuprinde, in sene atate minuni, atatea surprinderi, incatu pentru desele loru obvenientie, s'au tocitu, -si au perdutu puterea: de suntu bune, ce raru se intempla, numai farmeca, de suntu rele, nu ne mai cutremura.

Unu statu, domniloru, fia absolutisticu, fia constitutionale, pentru chiaru siguritatea lui nu se pote guverná, decatu cu o rigurosa si scrupulosa observare a legiloru, ce elu -si au facutu, seu i s'au datu.

Tempulu nostru atatu de avutu inevenimente, ne a facutu se vedemu cu ochii nostri realisanduse nu odata acestu adeveru.

Nu voiu se infiru ecsemples; le scimu toti, si n'asi voi se rumpu legaturile unoru rane pucinu vindecate; ca-ce memori'a releloru, de multe ori este mai amara decatu insasi suferinti'a.

N'amu luat cuventulu, dloru, in cugetu de a ve plecá animile, dupa cuventarea mea, dupa parerile mele. Poterile -mi suntu prea mici, caus'a prea grea.

Bunulu semtiu de care dispuneti, -mi spune, -mi arata inainte calea ce veti lua.

Cá unulu care suntu chiamatu a me ocupa cu legea, amu totusiu datorita facia cu dvóstra, facia cu cei cari m'au tramisu aici, se aratu: care ne aflamu in lege, si care afara de lege?

Domniloru! scimu bine, ca afara din lege, putemu culege forte multe fructe frumoase si pretioase in aparentia, ele inse voru fi totudeun'a necópte, vermenose si pentru aceea veninose. Cele ce ni le da inse natur'a la tempulu seu, si din buna voi'a sa, care ni le concede si asigura legea, acest'a a dou'a natura creata de mani omenesci, singure aceste, dicu, voru fi desfatatorie si datatorie de vietia.

Éta, dloru! punctulu din care purcedu la desbaterea meritoria a ordinului, ce ne sta inainte.

Dupa incercarea fara succesu din 1848, Ardélului in 1877 i se luá autonomi'a. Cu tote aceste, dloru! Ardélulu remase in forte multe directiuni, cu legile sale proprie, a parte de ale Ungariei.

In articulu 43 din 1868 § 8 se dice curatu, ca in Ardélu si pre venitoriu au se se faca alegerile dietali, pre basea articulu de lege II—1848 dela Clusiu.

Ce este mai multu in loculu citatu chiaru si instructiunea electorale din 10 Ianuariu 1866 se sustiene in integritatea sa. Asia déra chiaru si instructiunea s'a redicatu la lege in, cuprinsulu si testulu din 10 Ian. 1866. Se insemnamu bine acésta, ca-ce este de mare importantia.

In § 12 alu art. citatu, ce dispune espresu, ca legile aduse in diet'a separata a Ungariei inainte de uniunea Ardélului cu Ungari'a, preste Ardélulu nu se voru poté estinde decatu pre calea legislatiunei, adica prin dieta.

In § 10 art. citatu se impune ministeriului, ca in tote lucrarile sale, se dispuna in spiritulu principiiloru desfasurate in legea citata.

Pre acestu terenu se afla, dloru! Ardélulu facia cu Ungari'a si ministeriulu in afacerile electorali.

Acestu terenu, dloru, din punctu de vedere juridicu, este atatu de netedu, atatu de luminatu, incatu noi facia cu ordinulu ministeriale, stamu pre elu, mai firmi, mai siguri cá cedrii Libanului.

Facia cu acésta lege, dloru, cum pote veni adi dlu ministru si se dica, mai multu se ne impuna legea electorale art. V din 1848 din Posioniu?

Cum pote veni si schimbá instructiunea electorale devenita asemenea lege?

Acésta ar' fi putut'o dlu ministru numai atunci, candu dieta insasi — cum amu aratatu mai susu — l'ar fi estinsu si asupra Ardélului prin o lege anumita speciale!

Pote dlu ministru se-si aróge puterea si auctoritatea? ce dieta a reservat'o espresu siesi in § 12 art. 43 din 1868. Nici odata.

Diet'a in locurile citate a precisatu sfer'a dlui ministru in acésta cestiune, cu o acuratetia geometrica cá si cu circinulu.

Ce insemna a calcá afara din acésta sfera? Rspunda-si fiacare.

Faptulu este cu atatu mai greu, deca vomu considera, trei impregiurari, una: ca tocma in referentie analoge cu noi se afla inca doue municipia in Ardélulu, alu Turdei si alu Albei inferioare, cum voiu desfasura mai diosu; alta: ca acestu municipiu, cá si celealalte, tocma asia a procesu in alegeri in anii 1866 si 1869 cá si in anulu acesta, fiindu atunci cá si acum acelesi legi; a treia: precatu amu intielesu, cele doue municipie au procesu naturalmente, si acum cá mai inainte, fara cá dlu ministru se le afé demne de a le face unu presentu cá nóa cu acestu ordinu.

Cum se pote déra, cá ce a fostu legale atunci, astadi sub totu acelesi legi se nu mai fia legale?

Putemu fi noi tractati astfelu exceptionalu? si deca e, care ne este crima, unde ne este sententia?

Eu, dloru, si credu ca cu mene ori-ce mente omenesca nu va poté aflá temeulu?

Asia déra amu aratatu dloru, ca legea electorale din Posioniu, pre basea legi de uniune, pre noi nu ne obligá.

Dér' se presupunemu dloru, ca legea de uniune n'ar dice nimicu, relativu la legea electorale: nici cea din Clusiu, nici despre cea din Posioniu; si prin urmare dlui ministru i s'ar paré, ca deca nu ar'

avé chiaru dreptu espresu, ar' avé inse man'a libera; chiaru nici in acestu casu dloru, pre noi adi nu ne ar' obligá legea din Posioniu: a n'taiu, pentruca avemu pentru noi precedentiele susu amentite din 1866 si 1869, a doua: chiaru dlu ministru, care a subscrisu acestu ordinu, a subscrisu cu cateva dile mai inainte, si instructiunea electorale din 16 Aprile 1872, pre basea careia noi amu lucratu in 4 Maiu a. c., a treia: pentruca ce legea nu impune, nici nu obliga pre nime, acésta este cea mai elementara notiune juridica; chiaru din acesta maxima juridica legea din Posioniu, nu ne obliga nici pentru aceea, pentruca astfelu dupa cum este ea acum in realitate, despre Ardélulu nu dispune nimicu.

Se trecemu acum la specialitatile ordinului ministeriale. — (Va urmá.)

De pre malulu Oitului.

Nu -mi luá in nume de reu, ca cutezu si eu, omu dela sate, a me amestecá odata in politica. Dreptulu e, ca avemu noi satenii si alte nevoi si necesari, de cari se ne ocupamu: fometea d. e. ne sleiesce poterile si ne face a luá cu diecile de mii lumea in capu, si nime nu ne vede lipsele, nu ne aude suspinele, nu ne vine nici unu ajutoriu din nici o parte. Suferimu amaru! —

Inse candu vedemu natiunea incinsa de pericole, cá nici candu alta data; candu fii ei, in locu de a stá umeru la umeru, precum ar' cere gravitatea situatiunei, se afla impartiti in doue tabere si inversiunati unii asupra altora aprópe pana la cutitu: (?) atunci uitamu de tote nevoile nostre private, si cugetamu numai la nevoile nationali.

Activisti! Passivisti! Éta cele doue taberi, in cari se afla dividati astadi romanii ardeleni!

Passivitate! Activitate! Éta parolele contrarie esite in acelasi tempu dela fii aceleiasi mame!

Nu voiu recapitulá aici epitetele, cu cari se regaléza imprumutatu aceste doue partite; ca-ci nu e tempulu de a aprinde, ci mai vertosu de a impacá spiritele. Nici me voiu ocupá de asta-data cu intrebarea, ca unde e aici adeverulu si care politica e mai buna, mai onorifica, mai nationale? Se lasamu, cá acésta intrebare mare si delicata se o deslege congresulu seu conferinti'a nationale, ce se astópta. Dér' pana atunci se nu stamu cu manile in senu, ci se contribuimu cu totii din tote partile spre a lamuri dupa potintia situatiunea, cá asia conferinti'a se póta aduce unu conclusu coptu si demnu de inteligenti'a romana.

Eu -mi aducu aminte, ca deputatii romani din Ardélulu, cari luara parte la diet'a de incoronare, incercara unu feliu de intielegere cu corifeii maghiari. Ei cumpusera unu operatu propriu, cuprindietoriu de postulatele loru, lu presentara paremi-se lui Andrassy si Deák si primira nu sciu ce resolutiune. Eu credu, ca cunoscerea mai de aprópe a acelui operatu si a sórtei sale ar' contribui in catu-va la chiarificarea cestiunei, ce ne ocupa. Déca si dta, Dle Redactoru, esti de parerea acést'a, apoi aibi bunatate si te unesce cu mine spre a rogá pre acei domni ablegati, intre cari domnulu cavaleriu Ioane Puscariu, domnulu capitaniu supremu Alexandru Bohatielu, domnulu consiliariu guberniale Elia Mace-lariu si altii, de cari acuma nu -mi potu aduce aminte, cá se nu pregete a dá fara intardiare publicitateri elaboratulu amintitu, si a ne spune, ca fostu-au fortunati a obtiené ore care rezultatulu in urma-i seu nu? Credu tare, ca respectivii domni nu se voru retrage a face natiunei acestu servitiu astadi, candu biet'a are atatu lipsa de svatulu si esperintiele filoru sei. — Totu deodata ar' fi bine dupa parerea mea, cá se se republice si votulu romaniloru din diet'a tienuta in Clusiu la an. 1865.

Me rogu de ertare, Dle Redactoru, de cumva

cu cererea mea a-si fi cadutu in categori'a acestora, despre cari se dice, ca — „nu sciu ce ceru.“ Eu amu urmatu cuventelorui lui O'Connell: fiacare se-si face datorintia, cá candu sórtea natiunei ar' depinde singuru numai dela densulu. —

— s — r —

Noi ne rogamu impreuna de respectatií domni, cá déca voiescu binele natiunei, se nu amane nici unu minutu a ne refera totu decursulu cu acelu memorandu, cuprindietoriu de postulatele nationali, pe care fara pecatu de infidelitate catra natiune inca nu lu mai potu subtrage dela publicitate, pentruca intre passivisti se vorbesce, ca activistii de atunci au fostu mersu pre departe cu concessiunile loru, in contulu natiunei, si totusi Deák le ar' fi respunsu: Cele din memoriale s'ar potrivu numai cu federalismulu; noi inse traimu in dualismu si in acesta nu incapu pretensiunile dvóstre. Éca passivistii si de aici credu, ca n'au ce trece Rubiconulu, in impregiarile de facia. Alta convincere nu se póte astepta pana la publicarea acestoru date. De acea nu ne indoimu, ca ddnií respectivi -si voru tiené de cea mai consciéntiósá detorintia a ne tramine spre publicare acele postulate, si resolutiunile primite, la din contra ne amu indoi de bun'a loru credintia. —

Red.

Din comitatulu Clusului

in 19 Maiu 1872.

Onorate Redactiune!

Cá unu tresnetu fara nori ne au perplesitatu fam'a din Gazet'a Nr. 34, ca cutare conferintia incompetenté din Sibiu in 6 Maiu 1872 in numele, — si pentru natiunea romana din Transilvani'a se au dechiaratu pentru activitate pe terenulu politicu, — prin urmare si pentru participare la alegerile deputatiloru dietali.

Acésta decisiune pripita, a unei conferintie incompetenté statatórie totu din personalitati aspiratórie la Domnia va causá celu mai mare reu romaniloru din Transilvani'a.

Nu sciu din cine au statu acea conferintia, — inse -mi vine a crede, ca maioritátea aceliási conferintia au statu din niscari teneri fara esperintia, ambitiosi si per omnia doritori de oficiuri si ranguri, — cari pe conta romaniloru aspiredie respectivii!

Reu destulu, ca ddloru au decisu activitate neconditionata, — astadi se au dechiaratu pe sine de capitani, si generali fara se scie, ca nu au militia de locu, si ce e mai durerosu, ca nu au de unde se inoledie!

Concedetimu 5 ecemple!

a) Comun'a Ocnitia statória din 195 casi curatu romane, are unu singuru alegatoriu pe Ioane Iuonu, si nu fia satirisatu, — si si acestu censualistu e nebuinu!

b) Comun'a Pinticu statória din 235 case in tóta privintia una dintre celea mai frumóse comune ale Transilvaniei are 10 censualisti si 12 curteni, respective baronulu, samtarteulu, deregatoriulu, bucatariulu, inasi si coceri, — carora se au mai adaugatu si docentele.

c) Bozoncu Ioane din Pinticu are 80 jugere, 12 boi, apoi vaci, oi etc. etc. platesce contributiune directa 18 fl. v. a. — Inse inainte de asta cu 2 septemani au muritu, lasandu pe 2 fii, adica Stefanu et Vasilica, ambi suntu insurati, cu familie si in etate la 40 ani, — ereditátea nu e pertractata, — prin urmare nu potu fi alegatori (!) si nici ca se au primitu in liste.

d) Priscornitia Stefanu totu din Pinticu atatu casa catu tóte edificiale lui celea economice suntu coperite cu sirepuri, — are 2 pluguri, 8 boi si alte vite, vaci, oi, — tóta averea lui platesce celu pucinu 12 mii fl. v. a., de altmintrelela omu diligentu si modestu, — pana acum, cu ce dreptu nu sciu, fara destulu, ca au fostu indiestratu cu dreptu de alegere cá censualistu, pe care l'au si folositu.

In estu tempu in 13 Maiu 1872 candu se au inceputu conscrierea celoru indreptatiti — acestu Priscornitia Stefanu din cauza, ca ar' avé contributiune directa numai 8 fl. 37 cr. v. a. nu se au conscriu in conspectulu censualistiloru.

Din intemulare eu amu fostu de facia la acéstea conscrieri. Amu interpelatu pe dlu presiedinte, — care au avutu bunatate a-mi da se cetescu tóte instructiunile, — apoi amu computatu. Inse numai 8 fl. 37 cr. amu aflatu — per consequentiam ei lipsescu 3 cr. — deci nu póte avé votu! — Presiedintele insusi mi au disu „nem lehet“. Vedeti dloru! Dvóstre exnecesitate ar' trebui se tieneti cu stang'a estrema!

e) In comun'a Cozm'a suntu 200 case, si suntu 273 votisanti, toti seraci nobili, cari toti la olalta, luandu afara 10—20 case, nu posedu atata avere catu Priscornitia Stefanu din Pinticu singuru! —

Inse acestia ar' volí se fia alegeri in tóta lun'a odata, ceea ce — unii — pentru 50 cr. votisasa pe ori si cine!

Acum vedeti dloru! ca activitátea dvóstra nu platesce nici una cépa. Vedeti dloru, ca dvóstra doriti a fi capitani si generali, — inse militia nu aveti, — a inrola nu e de unde si nu e cu ce; ba ce e mai multu si durerosu, ori si care maghiaru si pe acei pucini ostasi, pe care vi se pare, ca i aveti, vii potu luá dinaintea ochiloru dvóstre din diferite motive, pe care numai aceia le cunoscu, cari se au ocupatu cu cortesiarile, ba ce e mai multu proprietarii suntu in stare a ve seduce insusi, pre fratii, parintii si cumnatii Dvóstre domniloru doctori de aspirare de prin Sibiu et Brasiovu!

Pana ce nu ve veti dechiará a pasi pe terenulu de activitate, atatu regimulu, catu si inimicii natiunei nóstre nu au potutu fi in stare a sci gradulu slabitiunei nóstre, si pana acuma total'a nepotintia nóstra a fostu necunoscuta regimelui, si inimiciloru nostri, dicu au fostu ascunse sub perdéu'a passivitátei!

Inse fiti dvóstre dloru doctori de aspirare convinsi, si in casu déca romanii din Transilvani'a voru fi asia de slabi, de ve voru da ascultare, atunci numai -si voru constata dábilítátea loru pe terenulu politicu.

Din contra inse pana ce amu remané pe terenulu passivitátei, ne amu escusa cu passivitátea, pe care densii totudéun'a suntu siliti a o respecta.

Eu ii convingu pe dloru, ca apelurile dloru sale, si aceliási comitetu constituitu de dloru, pe la romanii din Transilvani'a nu voru afla resunetu! Cu atata mai pucinu ascultare, ci din contra dispretiu, din cauza, ca toti pasii dloru trebuie se se considere cá intentionati si aspiratori!

Noi cei cari locuimu in comitate suntemu pana in adenculu animei nóstre convinsi despre impracticabiltátea decisiunei cei pripite si incompetenté a celoru vreo cativa din Sibiu, carcalite in 6 Maiu 1872. Inse ce le pasa dloru, ca-ci póte diumetate din acei aspiranti voru fi alesi de deputati, apoi despretinatii si onorati, — inse ce le va pasa dloru sale, — ca-ce scopulu santiesce midiolócele!

A parasi unu terenu logicu si consecentu, profesatu de 20 de ani, ci in specie dela inaugurarea dualismulu, acum de 5 ani, e mai multu de catu una absurditate! Dieu e a te dechiará in contra, si a consimti cu anihilarea legiloru din 1863/4!

Ore cine suntu acele personalitati ale aceeasi incompetenté conferintie din 6 Maiu 1872? Avutau acele acreditive din partea inteligentiei romane din Transilvani'a, si in specie din partea poporului? — eu cu greu credu!

Din contra credu, ca: a decide in numele natiunei romane din Transilvani'a suntu competenti singuri numai Alesii Ei. —

Astfelu de reprezentanti alesi ai poporulu pentru diferitele municipalitatii impreuna cu membrii virili avemu in Transilvani'a 600 pana la 800 de membri, acestia au totu dreptulu a se aduna si decide in numele natiunei romane, respective in numele acelu, dela cari au primitu acreditivele. — Dieu la una singura astfelu de conferintia ar' fi reprezentate intrég'a Transilvania, ci una singura astfelu de conferintia e competente a decide preste ceea ce este de facutu?

Inteligenti'a din cerculu alegatoriu alu Tecei in 7 Maiu 1872 au avutu inca una conferintia, care in tóta privintia se póte numí cu multu mai legale, cá cea din Sibiu din 6 Maiu 1872.

Simtiemetele nóstre precum si decisiunile nóstre suntu luate aici in aculusulu protocolu sub A). Despre care una copia autentica se au si asternutu comitetulu centralu alu partitului nationalu din Clusiu.

Te rogu stimate Domnule Redactoru, ai bunatate in interesulu publicitátei, de se póte numai decatu, in stimatele colóne ale Gazetei ai face locu spre publicare, cá astfelu onor. publicu se ne cúnósca opiniunea nóstra redicata la decisiune.

Amu dorí, cá dnii Antonelli si Densianu se se rectifice pentru iniciativ'a acelei conferintie carcalita la Sibiu in 5 et 6 Maiu 1872, care au causatu si va mai causa multe seduceri, si confusiuni intre romanii din Transilvani'a pe terenulu politicu. —

Unu romanu devotatu.

Protocolu!

Luatu in opidulu Teac'a in locuinti'a domnului Gregoriu Vitezu membru alu comitetulu centralu si presiedintele subcomitetulu din cerculu alegatoriu alu Tecei a partitului nationalu din comitatulu Clusului in 7 Maiu 1872.

La provocarea domnului Gregoriu Vitezu membru alu comitetulu centralu si presiedintele subcomitetulu din cerculu alegatoriu alu Tecei de datu 1 Maiu 1872 aducunduse intréga inteligentia din celea 21 comune apartinente acestui cercu alegatoriu, unde si candu se au alesu pentru acésta siedintia de notariu ad hoc Simeone Auguru membru alu comitetulu comitatensu cu locuintia in Ocnitia; — apoi se au pasitu la discutarea urmátoriiloru

OBIECTE:

I. Presiedintele acestui subcomitetu da cetire statutelorui, respective programulu pe a carui base si in care sensu se au constituitu comitetulu centralu alu partitului nationalu pentru romanii din comitatulu Clusului cu resiedintia in Clusiu; de datu 27 Dec. 1871, care consta din 7 §§ si care din cuventu in cuventu suna:

§ 1. Representantii romani din comitetulu comitatulu Cosiocnei se constituiescu in unu partitu nationalu solidariu pentru apararea intereselorui nationali in comitatu.

Solidaritátea aduce cu séne, cá minoritátea se se supuna inconditionatu votulu maioritátei, si votéza in tóte causele comitatense si nationale cu maioritátea.

§ 2. Acestu partitu nationalu consta din membrii subscrisi in protocolulu siedintiei de astadi 27 Dec. (1871) precum si din aceia, cari se voru inscrie de aici inainte.

§ 3. Partitului nationalu se consulta in siedintie plenarie, cari se voru tiené in presér'a dilei desipte pentru tienerea siedintieloru universitátei comitatense.

§ 4. Organele partitului nationalu suntu:
a) Comitetulu centrale din Clusiu; statatoriu din unu presiedinte si 8 membri locuitori in Clusiu.

b) Optu subcomitete statatórie, fiacare cercu alegatoriu din unu presiedinte si 2 membri; presiedintii subcomitetelorui suntu totu un'a data si membrii comitetulu centrale.

§ 5. Membrii organeloru amentite se alegu prin maioritátea voturiloru partitului nationalu.

Presiedintele si notariulu comitetulu centrale e totu un'a data si presiedintele si notariulu partitului nationalu.

§ 6. Comitetulu centrale va reprezentá partitului nationalu in tóte afacerile nationali din comitatu, referéza despre agendele sale si eventualminte face propuneri in fiasce-care siedintia a partitului nationalu, — ecsecutéza decisiunile partitului nationalu, — supraveghiaza si conduce afacerile subcomitetelorui.

§ 7. Partitului nationalu pretende dela fiacare membru alu seu implinirea consciéntiosu a obligamentelorui ce i le impunu statutele partitului, la din contra adunarea generale are dreptu de a eschide din sinulu seu pre acelu membru, despre care se va proba, ca negléga implimirea dorintiei sale nationalu, séu ca lucra in contra detorintiei sale nationalu, séu ca lucra in contra detorintiei legate de calitátea sa de membru a partitului nationalu.

ad I. Lu luamu spre cunoscentia, si cu bucuria din acestu minutu lu consideramu de alu nostru, respective de alu inteligentiei din acestu cercu de alegere; si totu un'a data ne obligamu a respecta si observá solidaritátea, si decisiunile comitetulu centrale.

ad II. Presiedintele acestui subcomitetu face cunoscutu, ca comitetulu centrale din Clusiu consta din domni:

Gabriele Popu protop. gr. cat. cu resiedintia in Clusiu si presiedinte alu comitetulu centrale, cari membrii suntu urmatorii domni:

1. Ladislau Vajda secretariu ministerialu.
2. Petru Nemesiu secretariu ministerialu.
3. Ioane Petreanu avocat.
4. Nelegibilu din Clusiu.
5. Vasilie Rosiescu protop. gr. or. in Clusiu.
6. Georgiu Domsa consiliariu regescu de judecatoria in pensiune.
7. Alexiu Popu avocat.
8. Gregoriu Chifa protop. onorariu in Clusiu, éra notariu alu comitetulu centrale e domnulu Aureliu Isacu primulu vice-notariu la oficiolatu comitatulu Clusiu.

Éra celea 8 comitete cónstau din urmatorii membri:

a) pentru cerculu Gelou Nicolae Popu protopopu in Feniesiu cá presiedinte. Membrii: Nicolae Popu parochu in Monostura si Nicolae Popu jude procesuale in Gelou.

b) pentru cerculu Huedinului (Bánfy-Hunyad) presiedinte Anania Popu protop. gr. cat. a Morlaciloru. Membrii: Alexandru Marincasiu si Vasilie Porutiu.

c) Pentru cerculu Sardu presiedinte Demetriu Cosma parochu gr. cat. Feiurdului. Membrii: Ioane Bochisiu parochu gr. cat. si Nicolae Giurgiu parochu gr. cat.

d) Pentru cerculu Frat'a presiedinte Iacobu Moga. Membrii: Ladislau Popu si Alexandru Vamosiu preutu gr. cat.

e) Pentru cerculu Mociu presiedinte Anania Trombitasiu Dr. juris si proprietariu. Membrii: Nelegibilu in Mociu si Ioane Germanu preutu gr. cat. in Sombotelecu.

f) Pentru cerculu Siopteriu presiedinte Ludovicu Simonu proprietariu in Sangeorgiu. Membrii: Teodoru Iustianu propr. in St. Petru si Georgiu Ujlecanu preutu gr. cat. in St. Petru.

g) Pentru cerculu Milasiulu mare presiedinte Ioane Hosszu protop. onorariu si parochu gr. cat. in Milasiulu mare. Membrii: Ioane Colbasiu notariu in Ormenisiu si Andreiu Voda preutu gr. cat. in Ormenisiu.

h) Pentru cerculu Tecei presiedinte Georgiu Vitezu proprietariu in Teac'a. Membrii: Simeone Auguru preutu gr. cat. in Ocniti'a si Teodoru Moldovanu preutu gr. cat. in Posmusiu.

ad II. Ei luamu spre cunoscentia, le uramu constantia, consecintia, solidaritate si indestula activitate si totu un'a data votandule si incredere; dorindule sanatate, cá astfelu cu sinceritate se póta lucrá in interesulu celu adevratu nationalu, cá astfelu si pro futuro se fia demni de increderea nóstra, si a prunciloru nostri. (Va urmá.)

Pangermanismulu.

„Insultati-me dicundu-mi ca asiu fi unu visatoriu, unu fantastu, unu nebulu, déca voiti; voi inse nu poteti smulge din anim'a mea Credeulu vietiei mele intregi: in cincisute de ani globulu pamentului va fi germanisatu. De aceea tu céta mica de barbati, alu caroru numeru scade pe fiacare di, voi cari ati visatu frumosulu si sublimelu visu despre una republica germana potente si universale, voi, alu caroru peru a incaruntitu p'ntre calamitatile ecsiului, voi a caroru facia fú incretita de fatige si alu caroru corpu obositu doresce se se mute la libertatea eterna, strigati si voi impreuna cu mene: „O libertate, acum dimate pe sierbii tei in pace, pentru ca ei au vediatu puterea si glori'a natiunei lor! Marire tie poporulu meu! Fericita se fii patri'a mea!“

Acestea cuvete le a rostitu renumitul pangermanistu Fr. Hecker in oratiunea sa tinuta la St. Louis cu ocaziunea solenitatiei, care s'a inscenatu cu mare pompa in onórea pazei popóraloru.

Asia déra in sensulu aspiratiuniloru manifestate de pangermanistii cei mai inaintati, nu numai teritoriulu celu vastu dintre Marea baltica si Marea négra, nu numai Europ'a intréga are se fia germanisata, ci intr'unu periodu de cincisute de ani — numai de cincisute — voru fi germanisate tóte popórale pamentului, tóte pana la unulu, pana la Negrii din centrulu celu ferbente si ardietoriu alu Africeii, pana in ghiatiós'a Siberia si pana in cele mai departate selbatacii ale Americii si ale Australiei. Si germanii calculedia cu sange rece, care nu'i lasa cá se fia rapiti de fantasia cá resaritenii, cá italianii, cá maghiarii.

Conceptiune magnifica, chiaru sublime déca voliti! In cincisute de ani una turma si unu pastoriu, turm'a intréga germana si pastoriu germanu. Voi ílii ai Resaritului, cari cititi cu atata pietate cartea santulu Agathangelos, voi calugari ecsaltati cari mai visarati pana acum despre imperiulu milionariu, voi Moslimi fatalisti cari credeți numai in cuvetele Alcoranului si numai in

doctrinelu sieichiloru, hagiiloru si dervisiloru vostrii, bagati-ve mentea in capu, nu ve mai ingrigiti de venitoriu, pangermanistii vi l'au asecuratu. Éra anume voi popóra europene, ametite de ide'a cea „morbósa“ a nationalitatiei, nu ve mai bateti capulu cu invetiarea limbei vóstre si cu a ei cultivare, pentruca tóte fatigele vóstre suntu in vanu. Luati pe fuga pe toti literatii si mai alesu pe toti filologii vostrii, cassati scótele nationali si deschideti preste totu numai germane. Cei cari nu sunteti insurati, luati-ve de acuma neveste germane, cei insurati doice, gubernante, servitorie, sierbitori, argati, epistati, intendenti, mentori germani, pentru casele si familielu vóstre, chiaru cartile vóstre rituali traduceti-le in nemtiesce. In acestu modu veti usiora deslegarea problemei pentru generatiunile care ve succedu voue. Voi maghiari entusiasti, stemperati-ve, reintorceti-ve la tempurilu Mariei Teresiei, invetiati barbatesce limb'a germana, nu ve incercati a intra cu dialectulu vostru asiaticu in Oceanulu nemtiescu. Au nu vediarati ceea ce vi s'au scrisu in lun'a trecuta dela Francofurtu: Déca s'ar arde tóte productele literarie si scientifiche, cate s'au tiparitu pana in diu'a de astadi in limb'a maghiara, lumea nu ar' fi mai seraca nici cu una idea, nici cu una cunoscentia. Éra voi daco-romani sedusi de istoriografii vostrii, ce mai voliti si voi cu „chimer'a nationalitatiei si cu limb'a vóstra cea obsoleta?“ En faceti bine si moriti mai curendu, moriti de buna voi'a vóstra, pana nu ve voru veni altii cá se ve tóce in capu. Ascultati pe Cosmopolitii, pe Nihilistii vostrii, ca singuru consiliulu loru ve va salva. Dati-ve lenei care caracterisedia asia bene pe sclavi, ca-ci dulce este a nu face nimicu.

Se nu créda cineva ca espectoratiunile republicanului Hecker ar' sta isolate in lumea germana; mii de scriptori si oratori scriu si vorbescu in acestu sensu, de si cei mai moderati se marginescu numai la planulu germanisarei teritoriului dintre Baltic'a si Marea-négra; déra apoi acestu planu este adoptatu, subscrisu si propagatu de multe millióne intru atata, incatu de ar' mai traí astadi Dim. P. Martianu, s'ar vedea constrinsu a mai adauge fórtu multe la carticic'a sa tiparita in an. 1860 si editata de nou in 1872. Cu tóte acestea noi lasamu cá se vorbésca mai departe repausatulu directoriu alu despartementului statisticu in urmatóriele:

„O miscare generala se observa in popórele Europei de vreo 80 de ani incóce. Acésta miscare tientesce la a delaturá relele conditii sociali, ce au pricinuitu neajunsele si seraci'a unei clase numeróse a popóreloru celoru mai mari, precum a englesiloru, francesiloru si germaniloru. Afara de sguduirile politice, cari din acésta cauza vedemu ca se repetéza din ani in ani, ni se infacisíéza si o alta miscare, mai pacinica in adeveru, inse nu mai pucinu insemnata; acésta miscare este emigratiunea si colonisarea, unu fenomenu admirabilu, si o caracteristica a tempului presentu. Acestu fenomenu luandu proportii din di in di mai mari, astadi ne da o icóna adevrata a migratiunei popóreloru.

Candu o tíera este prea populata, incatu nici pamentulu nici celelalte industrii nu o mai potu nutrí, este o trebuintia naturala, o satisfacere propria a naturei omului, de a-si cautá in alta parte unu locu mai largu si impregiurari mai favorabili ecsiintiei lui.

Istori'a ne aduce aminte de o migratiune a popóreloru dintr'unu locu in altulu. Cu sabia si focu au navalitu popórele barbare asupra infloriteloru campii ale imperatiei romane, au calcatu in pitióre totu ce a fostu fal'a civilizatiunei antice, au stirpitu (esterminat) popórele ce le au aflatu locuinte in acele tieri manóse, si pe ruinele loru au asediatu veneticii stabilele loru locuinte. Populatiunea ce a mai remasu crutiata de sabiele loru, au absorbit'o popórele cuceritórie, si in loculu loru au resaritu natiuni nóue, cari astadi inca figuréza pe scen'a lumii. Migratiunea popóreloru de atunci, au prefacutu tóta faci'a sociala a acestei parti de pa-

mentu; ea a arat'o si a semanat'o din nou, sidela acestu faptu datéza istori'a, un'a din cele patru epoche ale desvoltarei neamului omenescu. Éta catu de insemnatu este evenimentulu migratiunei popóreloru, si prin urmare catu de multu ne importa, a studiá unu asemenea fenomenu, candu elu se ivesce din nou, si se pregatesce a trece preste noi!

Migratiunea popóreloru moderne, se deosebesce de cea vechia prin aceea, ca popórele emigrante nu suntu barbare, drumulu loru nu -si lu facu prin sabia si focu, midiulócele prin cari -si apropiaza pamentulu, suntu séu ocupati'a pacinica a unui pamentu nelocuitu de nimenea, séu transactii de cumparare si vendiare, si numai in unele locuri suntu maiestri'a politica sprijinita pe silnicia, déca — si candu — trebuintia séu impregiurarile o ceru.

Nu tóte popórele moderne au trebuintia de emigratii. Acést'a este caus'a pentru ce miscarea nu este atatu de generala, si frecarile popóreloru suntu mai mici. Patru popóre mai suntu, dela cari emigréza in fiacare anu, cete de sute de mii de insi, spre a-si cautá o patria nóua; aceste suntu englesii, francesii, germanii, si in anii cei doi din urma chinesisii.

Nu póte fi obiectulu acestei fascióre de a urmari pe fiacare din acesti populi in afacerile emigratiei si ale coloniiloru loru. Scopulu nostru este, a vorbi numai de coloniile germane ce au inceputu se se asiedie in midiuloculu nostru.

Germanii emigrau pana astadi, mai cu séma in Americ'a si Australi'a. In cei din urma 14 ani, au a emigratu aprópe la 2 millióne de ómeni in Americ'a; terminulu de midiulocu alu emigratiiloru, dupa datele statistice ale aniloru din urma este, de 206.600 suflete emigrante pe anu. Sum'a celoru emigrati dela anulu 1832 de candu au inceputu, se urca la mai bine de 3 millióne 200 de mii.

Calculandu dupa constatarea ce s'a facutu, ca fiacare capu duce (in terminu de midiulocu) unu capitalu de 100 taleri (1 taleru = 10 lei 5 par.), Germani'a a perdutu afara de 3 millióne de bracie, si unu capitalu de 3 sute millióne taleri.

Care e castigulu Germaniei cá se recompense acésta perdere? Relati'a ei cu noulu continentu, prin acésta emigrare de cunoscuti, rude si amici, celu pucinu relati'a in cerculu ideiloru, este ceva mai strinsa; industriei loru li s'a deschisu prin emigrati nóue locuri de desfacere (débouché), si tíer'a loru muma a scapatu de o multime de proletari. Dér' ce este acésta mica consolatiune, pe langa perderea ce o simte prin lips'a a 3 millióne de bracie lucratórie (ca-ci numai acestia emigréza) pe langa marimea capitalului intelectuale ce lu subtragu patriei loru, si pe langa esportarea unu capitalu de bani de 300 de millióne taleri (preste 3 mii de millióne de lei), ce au dusu cu sine, si cari nu mai revinu! — Apoi in urm'a acestor'a, din ce in ce mai multu se simte, ca pe capitalistii germani ii domnesce o aplecare crescenda de a-si intrebuintiá banii loru in comerciulu noulu continentu, unde castiga procente mai mari, si siguranti'a loru este mai mare decatu in Europ'a, impregiurare, care pricinuesce o scurgere necontentita de capitale din patri'a natala. Adauge apoi la aceste urmari funeste, ca de si in Staturile-Unite ale Americii, din cei 27 millióne de locuitori ce s'au constatatulu la ultim'a recensiuine, a cincea parte, adica mai bine de 5 millióne, suntu de vitia germana, de abia trei millióne mai vorbescu limb'a loru; ceialalti imprastiatii pintre englesi (americani) s'au desnacionalisatu. (Va urmá.)

Ceremoni'a de inmormantare a lui Ioane Heliade Radulescu.

(Urmare.)

D. Hajdeu inca pronuncie, in numele presei romane, urmatoriulu cuventu:

Domniloru! . . . nu . . . fratiloru! Déca nu in vietí'a de tóte dilele, candu ne domnimu mereu,

si dominandu-ne mereu ne certamu fara mila unii cu altii, déca nu in viétî'a de tóte dilele, celu pucinu aici, in faci'a mormenteloru, suntemu frati, numai frati, si cá frati amu venitu a plange pre tierin'a unui parinte.

Parinte! De dóue-dieci de ani Romani'a intréga, dela o margine pana la cealalta, numesce pre Heliade „parinte alu literaturéi romane!“ De dóuedieci de ani, si totusi nimeni nu -si au datu sém'a, nimeni n'a luatú ostenól'a de a cumpani greutatea acestui epitetu: „parinte alu literaturéi romane.“ O literatura este o natiune!

Au fostu sute de popóre, cari avusera fiacare cate o limba, déra n'au potutu fiacare se-si creeze cate o literatura. Ele se miscau, cugetau, lucrau, vorbieau, déra numai in visu, ca-ci n'au lasatu nici o urma. Literatur'a singura afirma ecsistinti'a cea destépta a unei natiuni; si mai multu decatu at'a: singuru i da secretulu de a nu muri nici odatu. A dormí, fia visurile catu de stralucite, catu de sgotóse, nu este a trái. Traiulu se incepe din momentulu desteptarei. Cine destépta o natiune, cine o smulge din mincinós'a agitatiune a somnului, acel'a o face se traiésca, acel'a o nasce. Parintele unei literature este parintele unei natiuni. Éta cine a fostu Heliade!

Tóte nascerile se facu in durere. In durere a nascutu si Heliade literatur'a romana, a nascutu natiunea romana. Indiestrata cu o limba vechia, puternica si frumósá, déra alu caruia firu literariu de alta data se rupsesse mai bine de unu seculu, Romani'a dormieá; si nici macaru a dormi bine nu i erá datu, ca-ci o sugrumá in somnu cosiemarulu fanariotismului, incatu nu visá, nenorocit'a, decatu gróza si tortura, tortura si rusine! Heliade s'a luptatu cu somnulu, s'a luptatu cosiemarulu, si a invinsu tóte, ca-ci a facutu tóte: dela abcdariu pana la filosofia, dela tipografia pana la teatru, dela gazeta pana la epopea! Nu este aprópe nici o ramura a cunoscientieloru umane, in care se nu fi infiptu verfulu condeiului! Si literatur'a romana s'a nascutu, s'a smulsu din letargia natiunea romane, ca-ci a fostu unu Heliade!

A cresce popórele este politic'a cea adevérata. Suntu trei tietiene, prin cari acésta adevérata politica deschide usi'a viitoriului unei natiuni: istori'a, poesi'a, religiunea. Ce este istori'a? Déca fiacare omu a parte ar' contractá obiceiulu de a-si aduce aminte in fiacare séra totu ce a spusu, totu ce a lucratu, totu ce a cugetatu, tóte relatiunile sale din cursulu dilei; déca si le ar' aduce aminte cu causele si cu efectele lorú, fara a ascunde nimicu, fara a uitá nimicu, fara a minti propriei sale consciencie; déca s'ar sili a intielege in acésta revista retrospectiva totu ce a fostu nemeritu séu ratecitu folositoriu séu de prisosu, prea multu séu prea pucinu; — unu asemenea omu, printr'unu asemenea controlu asupra propriei sale nature si proprieloru sale midiuoce s'ar face pre fiacare dí din ce in ce mai bunu. Pentru natiuni asia este istori'a. Ea le aréta: ce suntu, ce potu, ce trebue se fia. O natiune fara istoria nationale ambla catu de iute, se pare ca merge, croesce zigzaguri in drépt'a si in stang'a se sbuciuma, se invertesce pre locu, déra nici unu pasu solidu pre calea progresului, pre calea moralisarei! Ce este poesi'a? Entusiasmu: fia amoru, fia ura, fia indignatiune, fia ori-care altu simtiementu, candu se redica la sublimu. Fara poesia, fara entusiasmu, nimicu mare! Vei fi soldatu, déra nu erou; vei fi actoru, déra nu artistu; vei fi functionariu, déra nu omu de statu. Acésta-i poesi'a! Ce este religiunea? Speranti'a. Rapiti speranti'a unui individu, elu se impusca; rapiti religiunea unei natiuni, ea se sinucide! Istori'a, poesi'a, religiunea, éta literatur'a prin care se cresce o natiune, prin care se face o adevérata politica. Nimeni n'o intielegea mai bine decatu Heliade, nimeni n'a aplicat'o mai bine, adica mai romanesce.

Fara a fi destulu de istoricu, fara a fi destulu de teologu, fara a fi destulu de poetu, elu a fostu totusi unu fericitu, unu sublimu amestecu de aceste trei elemente, combinate astfelu, incatu cate -si trele la unu locu formau o admirabile fortia de actiune, unu geniu. Aici este misteriuulu puterei lui Heliade! Aici, si inca in ceva: in acea ne-comparabila haina originale, verde, curatu romanésca, in care sciea se-si investimente tóte cugtarile; o haina atatu de romanésca, atatu de originale, atatu de verde, incatu dintre toti scriitorii nostri numai densulu in vecii veciloru nu póte fi tradusu intr'o limb'a straina. Despoiati'lu de idio-

tismele sale, de romanismele sale, romanisme in vorbe, in frase, in pagini intregé, si Heliade nu mai este Heliade!

Amu obositu de emotiune . . . nu! . . . amu obositu de admiratiune! Unu cuventu, si amu terminatu. Se dice, ca Mircea celu mare se dusesse dupa mórte se bata la pórt'a raiulu. Ii ese inainte St. Petru. — Ce poftesci, omule? intreba cu asprime chelariulu paradisului pre vitézulu Domnu alu Romaniéi. — Se vediu faci'a lui Dumnedieu; respunse marele Mircea. — Tu, paganule! Tu, care ai facutu mii de pecate si de abia numai o monastire! Afara!

Audiendu scomotu la pórt'a, se aréta insusi Dumnedieu. — Ce este? intréba pre St. Petru. — Éta asia si asia, Dómne; acestu muritoriu, incarcatu cu mii de pecate, pre cari a crediutu, ca a se póta rescumperá cu unu peticu de monastire, vrea se intre cu ori-ce pretiu in locasiulu santiloru. . . . Fia'i locu la drépt'a mea! — dise bunulu si dreptulu Dumnedieu. Fa'i locu la drépt'a mea! Multe au fostu pecatele sale si pucinu lucru este o singura monastire, déca elu -si a iubitú tiér'a lui, s'a luptatu pentru tiér'a lui, a lucratu pentru tiér'a lui si tóte i se erta! . . .

(Va urmá.)

„Brasiovu 1872 Maiu 18.

„Politic'a romaniloru ardeleni se desfasiaura din dí in dí totu mai resolutu si primesce forma totu mai norocita. Acum impregiurarea, ca pana ce in adunarea stangei din Muresiu-Osiorheiu, ce tóte apromitea, nici unu romanu cu nume mai cunoscutu n'a luatú parte — in tempu ce conferinti'a din Sibiiu s'a inchinatu cu totulu catra partit'a deakiana, — acésta impregiurare arata acum, cumca romanii din partile ardelené s'au impacatu cu starea presenta de statu“ („kibékültek a mostani államalakúlással“). Cu aceste cuvinte epifonéméza „Nemere“, diariulu magh. din Brasiovu, celu bine informatu din fantan'a infratiere activiste asupra rezultatulu conferintiei din Sibiiu din 5—6 Maiu, trecundu apoi la conferinti'a din Aralu, despre care dice, ca ddni Mocionesci numai in giurulu Aradului suntu potenti; é' conferinti'a din Sibiiu numai de acea a alesu comitulu de 15, cá nevrendu a lua asupra-si rogatiu metropolitu, „se iè elu conducerea alegatoriloru.“

„Cá ce directiune s'a inceputu, la acésta garantia secura suntu personalitatile celoru doi metropolitu“, dice „Nem.“. „Dr. Ioane Vancea, dice „Nem.“, si acum e membru clubulu centralu deakianu din tiéra si demnulu de reverintia betranu Si aguna barbatu de statu cu sapientia eminente privesce sórtea nationalitatei sale din punctu de vedere europeanu“ scl. „In formatiunile interiori acésta e acum evenimentulu celu mai importantu si celu mai imbucuratoriu“, dice totu „Nem.“, odihnitu si impacatu. Va se dica, ca dupa „Nem.“ romanii suntu multumiti cu starea politica presenta de dreptu?! Óre de acea se lupta natiunea pentru dreptulu politicu nationale, pentruca e multiamita cu starea presenta politica? Óre ce o se insemneze acésta epifonema a diariiloru maghiare satisfacutu cu rezultatulu conferintiei sibiiane? —

D. Berzenczey in Brasiovu sufíá in suplementele lui „Nemere“ aventuri secuiesci asupra lui Tisza László si provóca pe maghiari, cá se se departeze de acolo, unde se intempina Tisza cu vi-

vate. — Berzenczey va candida in Brasiovu, ca -si a cumparatu otelulu „Sórele“ cu 21 mii. Ia acésta voru ajuta póte activistii, ca de acea e facuta fraternitatea. — Óre care e programulu d. Berzenczey facia cu natiunea romana, dela Reginu, unde incepuse in 1848 resbelulu nationale, pana la Brasiovu, — unde? —

Joi in 30 Maiu deputatii brasioveni dietali voru da séma de cele facute in otelulu „Nr. I“, cu care ocaziune se voru defige si deputatii alegundi la dieta, dupa acésta voru trece toti alegatorii la puscaria, cá se se intielega pentru mergerea la conferintia din Mediasiu pe 4 Iuniu si spre scopulu acesta suntu provocate tóte comunele a tramine deputati cati vreu la acésta adunare din 30 Maiu si 4 Iuniu, cá se conlucre in solidaritate pentru autonomi'a nationale municipale a sasimei. —

Comunitatea Brasiovilu a suspendata dela servitiu pe inspectorulu de cortele militari Franz Kugler, fiinduca la socotele s'a aflu una pretenziune de 12.598 fl. 55 cr. a cassei alodiale, cari nu se afla, si adv. Trauschenfels e insarcinatu a face pasii spre a desdauna comun'a prin pemnorarea averei lui Kugler; Fehrentheil e substitutu a porta interimalu servitiulu de inspectoru de cortelu. —

La espusetiunea din Vien'a se voru face tóte, pentruca Brasiovulu se fia de osebu representatu prin tóte productele industriei, artei scl. —

Oratorulu impartesiesce, ca d. Strimbu e gata cu lucrarile relaxatiunei de contributiune, si Brasiovulu se mai afla in restantia cu 10.280 fl. D. Strimbu abdice de diurnulu pe 6 dile si primesce multiamit'a comunei scl. —

Publicare.

Despartimentulu cercuale alu asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporulu romanu din comitatulu Turdei interiori si scaunulu Ariésiului la 24 Iuniu a. c. st. n. 9 óre antemeridiane in opidulu Turd'a la locuinti'a protopopulu romanu -si va tiené adunarea sa generale ast-anuale, la care suntu invitati toti membrii fundatori, ordinari si ajutatori ai asociatiunei din acestu teritoriu.

Turd'a 21 Maiu 1872.

I. Lugosianu m/p.,
vice-presiedinte despartiem.

Cursurile

la bursa in 28 Maiu 1872 stá asia:

	fl.	cr.	v. a.
Galbini imperatesci	5	40	cr. v. a.
Napoleoni	8	99	„ „
Augsburg	110	85	„ „
Londonu	112	75	„ „
Imprumutulu nationalu	64	75	„ „
Obligatiile metalice vechi de 5%	72	—	„ „
Obligatiunile rurale ungare	87	50	„ „
„ „ temesiane	79	25	„ „
„ „ transilvane	79	—	„ „
„ „ croato-slav.	84	90	„ „
Actiunile bancai	837	—	„ „
„ creditulu	334	80	„ „

PRAFURILE

purgative gazóse dela Elöpatak

cuprindu in sine partile constitutive solvetitória ale apei minerale renumite dela Valcele (Elöpatak) si au in sine tóta puterea vindicatoria a aceleia intru unu gradu inaltu.

Efeptu deosebitu arata prafurile acestea la catarhe, slabitiune si spasmsu de stomachu, la slabitiune de mistuire, lipsa de apetitu, in pyrosi (formare preste mesura de acide), la hyperami si inflaturi ale ficatulu si splinei, la secretiune si escretiune bolnavitiósa de fere, la inchiegare si concretione de fere, si la galbinare ostinata, causate din aceste; nu mai pucinu la mucositatea fiacarui organu alu trupulu; la astma (greutate de resufare) si batatur'a animei, la atonia (slabitiune) si inflatulentia matieloru, la hydropica si la pletora abdominala; cu deosebire la trengi, la catarhe de rinichi, besica si tiav'a udului, la formare de nesipu si de pétra in aceste organe, la catarhe chronice si inflaturi de matrice (matra), la fluxiuni séu pola alba, inclinatiune la motrorhagia, ametiala, congestine catra capu si peptu, la sughitu ostinatu, la hypocondria si hysteria.

Pretiuulu unei cutie cu 12 dóse impreuna cu avisulu despre modulu intrebuintariéi este 1 fl. v. a.

Se gasesce in tóte farmaciele mai renumite, in fiacare comerciu de ape minerale si de specierii mai insemnate.

Depoulu principálu si biroulu de espeditie se afla in Brasiovu in apotec'a „la coróna“ a lui Gregoriu Száva.